

POSTANOWIENIE

20 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 20 września 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K. Ł. i B. Ł.
przeciwko P. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej K. Ł. i B. Ł.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 10 marca 2023 r., V ACa 1267/22,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2. oddala wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 marca 2023 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku sprostował oczywistą niedokładność zawartą w wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku z 15 lipca 2022 r. (punkt I), oddalił apelację powodów (punkt II) i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego (punkt III).

Powodowie wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 10 marca 2023 r., zaskarżając punkt II i III rozstrzygnięcia. Powodowie wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie przepisów postępowania tj. art. 322 k.p.c. i art. 6 w zw. z art. 361 i art. 362 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlega odrzuceniu.

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 1-3 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości, czy w części (pkt 1), przytoczenie podstaw kasacyjnych wraz z ich uzasadnieniem (pkt 2), oraz wnioski o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (pkt 3). Elementy te mają dla skargi charakter konstrukcyjny, a ich brak nie podlega usunięciu. Spełnienie powyższych wymogów formalnych wymaga także zapewnienia ich koherencji merytorycznej (zob. postanowienia SN: z 29 października 2021 r., V CSK 31/21; z 29 października 2021 r., I CSK 83/21; z 24 czerwca 2021 r., V CSK 168/21; z 21 kwietnia 2021 r., IV CSK 58/21). Rozbieżność między wskazanym w skardze kasacyjnej zakresem zaskarżenia orzeczenia, od którego została ona wniesiona a żądaniem skargi *ab initio* wyklucza możliwość merytorycznego rozpoznania przez Sąd Najwyższy wniesionego środka zaskarżenia. W takim przypadku nie jest możliwe sprecyzowanie zakresu kontroli kasacyjnej oczekiwanej przez skarżących. Należy zauważyć, że wskazanie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie stanowią dwa oddzielne elementy skargi pozostające ze sobą w nierozłącznym związku. Powołanie podstaw wymaga wskazania przepisów, które zostały naruszone wskutek wydania zaskarżonego orzeczenia oraz postaci tego naruszenia.

Warto zaznaczyć, że samo wyliczenie w skardze kasacyjnej przepisów prawa bez bliższego określenia, co konkretnie w stanowisku sądu i z jakiego powodu skarżący uważa za naruszenie prawa, nie czyni zadość pojęciu wskazania podstawy kasacyjnej. Mając na uwadze, że ustawowy opis podstaw kasacyjnych ma charakter abstrakcyjny, to wówczas skarżący powinien wypełnić te podstawy konkretną treścią wypływającą z okoliczności sprawy, w której wydano zaskarżone orzeczenie. Tym samym wymagania tego nie realizuje ograniczenie się do powtórzenia brzmienia art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. lub posłużenie się ogólnikowymi

sformułowaniami stwarzającymi wątpliwości interpretacyjne co do treści i zakresu zarzutów wypełniających daną podstawę kasacyjną (zob. postanowienia SN z 10 stycznia 1997 r., II CKN 21/96, oraz z 19 lutego 1997 r., III CZ 4/97).

W niniejszej sprawie wniesiona skarga kasacyjna nie spełnia przedstawionych powyżej wymagań. Ograniczenie się przez skarżących do wypunktowania przepisów prawa, które - w ich ocenie - doznały naruszenia, stanowi jedynie pozorne przytoczenie podstawy kasacyjnej. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego poszczególne zarzuty powinny być przedstawione szczegółowo (zob. orzeczenia SN z 21 grudnia 1934 r., C.III. 321/34, oraz z 10 stycznia 1935 r., C 2152/34). W celu zadośćuczynienia temu wymaganiu konieczne jest nie tylko precyzyjne wskazanie, które przepisy, oznaczone numerem artykułu (paragrafu, ustępu) aktu prawnego, zostały naruszone, ale także - na czym polegało dane naruszenie oraz jakie następstwa wywołało dla wyniku sprawy. W ten sposób strona wnosząca skargę kasacyjną precyzuje przedmiot i kierunek kontroli kasacyjnej, którym Sąd Najwyższy jest związany - z zastrzeżeniem badania z urzędu przyczyn nieważności postępowania przed sądem drugiej instancji (art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c.).

Konieczność wskazania podstaw, na których zostaje oparte zaskarżenie orzeczenia jest konsekwencją ograniczenia ram postępowania kasacyjnego i związanego z tym zakresu kognicji Sądu Najwyższego sprawującego nadzór judykacyjny nad działalnością orzeczniczą sądów powszechnych w ramach określonych przepisami prawa procesowego. Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny nie jest uprawniony do samodzielnego tworzenia lub dokonywania konkretyzacji zarzutów kasacyjnych i do przeprowadzania wykładni skargi w celu poszukiwania określonych podstaw kasacyjnych. Działanie takie byłoby niedopuszczalne nie tylko z tej przyczyny, że mogłoby okazać się niezgodne z intencją oraz rzeczywistymi zamierzeniami strony wnoszącej skargę, lecz dlatego, że mogłoby prowadzić do powstania wątpliwości co do roli sądu w sporze toczącym się między przeciwnikami procesowymi, dążącymi do ochrony przeciwstawnych interesów. Powyższe prowadzi do wniosku, że ogólnikowe zarzuty naruszenia przepisów prawa, w szczególności poprzestające na wyliczeniu przepisów nie mogą być przedmiotem oceny Sądu Najwyższego, a skarga kasacyjna, której podstawy nie zostały

należycie skonkretyzowane podlega odrzuceniu (zob. postanowienia SN z 24 lutego 1998 r., I CKN 518/97 oraz z 6 maja 2022 r., II CSKP 529/22).

Przedstawione w skardze zarzuty powinny być dostatecznie precyzyjne, aby umożliwiały Sądowi Najwyższemu dokonanie kontroli orzeczenia sądu drugiej instancji w ramach ograniczonej kognicji wynikającej z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Skarżący powinien wskazać przepisy, z których da się wywieść konkretną, naruszoną - w jego ocenie - normę prawną. W przypadku podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. zarzut powinien obejmować oprócz przytoczenia właściwych jednostek redakcyjnych aktu prawnego i wskazania na formę ich naruszenia (błędą wykładnię albo niewłaściwe zastosowanie), wyjaśnienie istoty błędu popełnionego przez sąd drugiej instancji. W przypadku zarzutu błędnej wykładni prawa materialnego wyjaśnienie takie powinno przybrać formę rekonstrukcji normy nieprawidłowo wywiezionej z danych przepisów i wskazania jej rzeczywistej treści, a w razie zarzutu błędnego zastosowania prawa: opisanie, z jakich przyczyn skarżący uważa, że zrealizowała się hipoteza normy, której dyspozycji sąd nie zastosował, względnie zaszła sytuacja odwrotna. Z kolei zarzut naruszenia przepisów postępowania powinien obejmować wskazanie tych przepisów wraz z krótkim wyjaśnieniem, dlaczego działanie sądu drugiej instancji było z nimi niezgodne i z jakich przyczyn uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

W niniejszej sprawie postawione zarzuty przez skarżących nie realizują powyżej wymienionego wymagania sformułowania podstaw kasacyjnych, gdyż ograniczają się do przytoczenia samych tylko oznaczeń przepisów, jak również nie składają się na normę, która mogłaby zostać naruszona przez Sąd Apelacyjny. Co więcej, w skardze kasacyjnej wskazano, że wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 10 marca 2023 r. jest zaskarżony w części. Natomiast we wnioskach powodowie domagali się uchylenia zaskarżonego wyroku w całości. W oparciu o powyższe należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie występuje również nieusuwalny brak formalny skargi kasacyjnej w postaci braku korelacji między zakresem zaskarżenia a wnioskami tego środka zaskarżenia. W związku z tym skarga kasacyjna podlega odrzuceniu z uwagi na brak spełnienia wymagań formalnych skargi kasacyjnej określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 1-3 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[ał]